

สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ในหมู่บ้านสังกาอู่ จังหวัดกระบี่ ในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

กรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองชาวเล ที่ทำหน้าที่หลักในการอบรมเลี้ยงดูเด็กชาวเลอายุ 3 - 6 ปี ในหมู่บ้านสังกาอู่ หมู่ที่ ตำบลเกาะลันตาใหญ่ อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ใน พ.ศ. 2838 จำนวน 5 ครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชาวเล ศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ และการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ สังคม และสติปัญญา และสร้างกรอบความคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี จากนั้นเลือกสนามสำหรับการทำวิจัยและเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แนวคำถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม แบบบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสำรวจชุมชนในด้านภูมิศาสตร์ ประชากร โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรมประเพณี (ซึ่งนำมาจากเครื่องมือการวิจัยของโครงการ “การศึกษาเชิงมานุษยวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย” ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูล ตารางการตรวจสอบข้อมูล จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข

3. การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งเวลาในการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลพื้นฐาน ตั้งแต่ เดือนเมษายน 2536 ถึง เดือนตุลาคม 2537

ระยะที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและสมมติฐานเบื้องต้นบางประการและเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม 2538

ระยะที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอผลการวิจัย ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2538 ถึง เดือนกันยายน 2539

การปฏิบัติงานภาคสนามผู้วิจัยเข้าไปอาศัยอยู่กับชาวบ้านในสนามวิจัยเพื่อทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และบันทึกข้อมูลที่รวบรวมได้ลงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเป็นข้อสรุปย่อยวันต่อวัน รวมทั้งทำการตรวจสอบข้อมูลในด้านปริมาณและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นระยะ ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่ไปกับการบันทึกข้อมูลตลอดระยะเวลาที่เก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล การตีความ และใช้วิธีอุปนัย และนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เบื้องต้นมาสร้างเป็นข้อสรุปย่อยโดยใช้เทคนิควิธีการนับจำนวน การหาแบบแผน การจัดกลุ่มข้อมูล การประมวลข้อมูล เข้าด้วยกันโดยใช้ตรรก จากนั้นนำข้อสรุปย่อยเหล่านั้นมาสร้างเป็นบทสรุปโดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยและรวบรวมเป็นผลการศึกษา

5. การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะการบรรยาย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ประเด็น คือ

- 5.1 สภาพทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเลในหมู่บ้านสังกาอู้
- 5.2 สภาพทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของกรณีศึกษา
- 5.3 การอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลในหมู่บ้านสังกาอู้
- 5.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลในหมู่บ้านสังกาอู้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ในหมู่บ้านสังกาอู้ จังหวัดกระบี่ ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

อาหารและโภชนาการ

แม่ชาวเล เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดหาอาหาร ปรงอาหาร และดูแลให้เด็กรับประทานอาหาร ส่วนพ่อชาวเลมีหน้าที่หาอาหารมาเลี้ยงครอบครัว อาหารที่นำมาให้เด็กบริโภค ได้แก่ อาหารที่หาได้ง่ายตามชายฝั่งทะเล อาหารทะเล และอาหารที่ซื้อจากร้านค้าหรือจากตลาดการปรง

อาหารใช้วิธีง่าย ๆ ได้แก่ ต้ม ทอด ผัด ย่าง แกง และจะใส่ผงชูรสในอาหารทุกครั้งแม่ชาวเล ให้เด็กรับประทานอาหาร 3 มื้อ แต่ไม่กำหนดเวลาที่แน่นอน มักให้เด็กรับประทานเมื่อปรุงอาหารเสร็จหรือเมื่อเด็กบอกว่าหิว และให้เด็กรับประทานอาหารก่อนคนอื่น ๆ โดยแม่หรือยายเป็นผู้ป้อนอาหารให้เด็ก

อาหารหลักสำหรับเด็ก คือ ข้าว ส่วนอาหารเสริม คือ นม ได้แก่ นมกล่องรสหวาน นมเปรี้ยว นมข้นหวานขง ขนมที่แม่ชาวเลให้เด็กรับประทาน ได้แก่ ขนมห่อต่างๆ บะหมี่ กึ่งสำเร็จรูป ลูกอมต่างๆ น้ำอัดลม หวานเย็น และเครื่องดื่มบำรุงกำลังต่างๆ เช่น สปอนเซอร์ กระทั่งแดงโคล่า แม่ชาวเลไม่ค่อยทำขนมให้เด็กรับประทาน มักให้เงินเด็กไปเลือกซื้อเองตามใจชอบที่ร้านค้าในหมู่บ้าน ส่วนผลไม้ ได้แก่ ผลไม้ตามฤดูกาลที่ร้านค้าในหมู่บ้านนำมาขาย

สุขภาพอนามัย

การดูแลและรักษาความสะอาดร่างกาย แม่ชาวเลเป็นผู้ที่มีหน้าที่หลักในการดูแล เรื่องการรักษาความสะอาดร่างกายของเด็ก แม่ชาวเลจะอาบน้ำให้เด็กทุกวัน วันละหลายๆ ครั้ง และจะให้เด็กอาบน้ำพร้อมกับผู้ใหญ่ที่เป็นเพศเดียวกัน การสระผม จะสระผมให้เด็กบ่อยครั้ง การแปรงฟัน มีการสอนให้เด็กรู้จักการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง คือ ตอนเช้า สบู่ ยา สระผม ยาสีฟันให้เด็กใช้ชนิดเดียวกันกับที่ผู้ใหญ่ใช้ การตัดเล็บและการตัดผม แม่ชาวเลจะคอยดูแลตัดเล็บตัดผมของเด็กให้สั้นอยู่เสมอ ส่วนการทำความสะอาดหู แม่ชาวเลใช้ไม้แคะหูที่ทำจากหวด หรือกีบดำ หรือเศษไม้เล็กๆ แคะหูให้เด็ก

การดูแลและรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกายและสิ่งของเครื่องใช้สำหรับเด็กแม่ชาวเลจะซักผ้าให้เด็กทุกวันโดยซักรวมกับเสื้อผ้าของพ่อแม่ ส่วนการทำความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้ของเด็ก ได้แก่ เครื่องนอน มีการนำปลอกหมอนและผ้าปูนอนมาซักเกือบทุกอาทิตย์ ที่นอนหมอน ผ้าห่ม นำไปตากแดดประมาณเดือนละหนึ่งครั้ง ส่วนการทำความสะอาดขูดนมมันนั้นจะล้างด้วยน้ำเปล่าและใช้แปรงล้างขวดหรือฟองน้ำดู เมื่อเด็กดื่มนมหมดขวดแล้วจะตั้งขวดนมทิ้งไว้ แม่ชาวเลจะนำไปล้างเมื่อต้องชงนมให้เด็กดื่มในครั้งต่อไป

การดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาลเมื่อเด็กเจ็บป่วย แม่ชาวเลดูแลสุขภาพของเด็ก โดยให้เด็กรับประทานอาหารครบ 3 มื้อ นอนพักผ่อนตอนกลางวัน ให้เด็กเล่นกับเด็กอื่นๆ ส่วนการตรวจสุขภาพและการฉีดวัคซีนป้องกันโรค โรงพยาบาลเกาะลันตามาให้บริการตรวจสุขภาพและฉีดวัคซีนให้ที่หมู่บ้าน เมื่อเด็กเจ็บป่วยไม่สบายแม่ชาวเลจะสังเกตอาการที่แสดงออกมทางร่างกายของเด็ก และจะวินิจฉัยโรคจากอาการที่เห็นโดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองหรือสอบถามจากเพื่อนบ้าน และทำการรักษาพยาบาลโดยใช้สมุนไพร หรือซื้อยาแผนปัจจุบันจากร้านค้าให้เด็กกิน ถ้าเด็กมีอาการหนักมากเกินไปที่จะรักษาเองได้จะให้โต๊ะหมอประจำหมู่บ้านมาทำการนั่งเทียนและทำยาให้ หรือพาเด็กไปรักษาที่โรงพยาบาลประจำอำเภอ

สุขนิสัย

ผู้ปกครองชาวเลไม่ค่อยฝึกให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การรับประทานอาหาร การรักษาความสะอาดร่างกาย และไม่ค่อยฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในเรื่องดังกล่าว

การออกกำลังกาย

ผู้ปกครองชาวเลส่งเสริมให้เด็กได้ออกกำลังกายโดยการให้เด็กเล่นทุก ๆ วัน ลักษณะการเล่นส่วนใหญ่เป็นการเล่นที่ส่งเสริมในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การเล่นฟุตบอล การว่ายน้ำ การวิ่งไล่จับ การเล่นเกมชิงช้า

อุบัติเหตุและการป้องกัน

ผู้ปกครองชาวเลมีวิธีการดูแลและป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นแก่เด็ก คือ จัดเก็บสิ่งของที่เป็นอันตรายต่อเด็กให้อยู่พ้นมือเด็ก บอกให้เด็กสวมรองเท้าเมื่อออกไปนอกบ้าน ไม่ให้เด็กไปเที่ยวเล่นไกลๆตามลำพัง มักให้เด็กเล่นบริเวณที่ปลอดภัยและอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ สอนให้เด็กเล่นของเล่นอย่างถูกวิธี สอนไม่ให้เด็กรับของหรือไปกับคนแปลกหน้า สอนให้เด็กรู้จักระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงอันตรายจากสัตว์เลื้อยและสัตว์มีพิษต่างๆ

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์

การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก

ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์และอยู่ใกล้ชิดกับเด็กชาวเลมากที่สุด คือ แม่ โดยจะแสดงความรัก อุ้ม กอด สัมผัสเด็กเกือบตลอดเวลา พูดคุยและตอบคำถามของเด็ก และจะพาเด็กไปที่ต่างๆ ด้วยเสมอ ๆ ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กรองลงมาคือ ยาย และพบว่าพ่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กค่อนข้างน้อย ทั้งการแสดงออกทางท่าทางและการพูดจา

การปฏิบัติเมื่อเด็กทำความดีหรือทำความผิด

เมื่อเด็กทำความดีหรือมีพฤติกรรมที่เป็นที่พึงพอใจของพ่อแม่ พ่อแม่ชาวเลแสดงการตอบสนองเพื่อเป็นการเสริมแรงน้อย เมื่อเด็กทำความผิด หรือทำสิ่งที่ไม่ดีพ่อแม่ชาวเลจะลงโทษด้วยการตี หรือดุตำเด็กทันที การทำโทษมักทำไปเพื่อขู่ให้เด็กกลัวและหยุดพฤติกรรมที่ไม่สมควรนั้น การทำโทษเด็กของผู้ปกครองชาวเลไม่ค่อยจริงจังและไม่สม่ำเสมอ

การฝึกหัดให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์

ลักษณะการฝึกหัดให้เด็กชาวเลรู้จักการควบคุมอารมณ์และมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมนั้น เป็นการฝึกหัดที่เป็นไปอย่างไม่มีระเบียบแบบแผนและไม่ได้ตั้งใจ ให้เด็กเรียนรู้

ด้วยตนเองโดยการเลียนแบบ เรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้จากการทำโทษ หรือจากการชู้ของพ่อแม่

การถ่ายทอดความเชื่อ

ผู้ปกครองชาวเลมีวิธีการถ่ายทอดความเชื่อให้แก่เด็กชาวเลโดยการบอกหรือเล่าให้เด็กฟัง พาเด็กไปร่วมงานหรือพิธีต่างที่จัดขึ้นในหมู่บ้าน ให้เด็กมีประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่สะท้อนถึงความเชื่อต่างๆ

การใช้สื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์

การใช้สื่อเพื่อพัฒนาจิตใจและอารมณ์ของเด็กชาวเล พบว่า มีการใช้สื่อพื้นบ้านน้อยมาก จะนำมาใช้ในงานประเพณีที่สำคัญๆ เท่านั้น และใช้สื่อสมัยใหม่มากกว่า เช่น วิทยุเทป และโทรทัศน์

การฝึกหัดให้เด็กแสดงออกตามความต้องการของตน

ผู้ปกครองชาวเลฝึกให้เด็กบอกความต้องการและแสดงออก หรือทำสิ่งต่างๆตามความต้องการของตน โดยการใช้คำถามถามความต้องการของเด็กและตอบสนองความต้องการของเด็กทันที ผู้ปกครองชาวเลมักตามใจเด็กเมื่อเด็กต้องการอะไรก็จะจัดมาให้

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม

การฝึกหัดกิริยามารยาท

ผู้ปกครองชาวเลฝึกหัดกิริยามารยาทให้แก่เด็กชาวเลในด้านมารยาทในการรับประทานอาหาร การปฏิบัติตนต่อผู้อาวุโส มารยาทในการพูด การแสดงกิริยาที่ดีต่อคนต่างถิ่น โดย

ผู้ปกครองชาวเลจะพูดสั่งสอนและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

การให้เด็กมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและชุมชน

ผู้ปกครองชาวเลจะให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและของชุมชนอยู่เสมอ แต่ไม่ได้มอบหมายงานหรือหน้าที่ใด ๆ ให้เด็กรับผิดชอบ

การปลูกฝังความมีน้ำใจ ความสามัคคี และความซื่อสัตย์

การสอนให้เด็กมีน้ำใจนั้น ผู้ปกครองชาวเลสอนให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ทั้งต่อผู้ที่อ่อนวัยกว่าและสูงวัยกว่า รู้จักแบ่งขนมให้น้อง รู้จักแบ่งของเล่นกับเพื่อนๆ และ

ผู้ปกครองชาวเลจะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้เด็กเห็นอยู่เสมอ ส่วนการสอนให้เด็กมีความสามัคคีผู้ปกครองมักสอนให้เด็กมีความสามัคคี รักพวกพ้อง ในขณะที่เด็กเล่นด้วยกัน สำหรับด้านความซื่อสัตย์นั้นปรากฏในลักษณะการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเช่นกัน โดยเฉพาะการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับบุคคลอื่น

การสร้างระเบียบวินัยและการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของบ้านและชุมชน
ผู้ปกครองชาวเลไม่ค่อยฝึกหรือสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็กเท่าใดนัก การให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่ต้องการจะปรากฏอยู่ในลักษณะข้อห้ามต่าง ๆ

การให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
ผู้ปกครองชาวเลให้โอกาสเด็ก ๆ ได้พบปะพูดคุยหรือรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลอื่น นอกครอบครัวอยู่เสมอ ๆ ทั้งกับผู้ที่สูงวัยกว่า วัยเดียวกันหรืออ่อนวัยกว่า จากการทำผู้ปกครองมักพาเด็ก ๆ ไปที่ต่าง ๆ ด้วยหรือจากการที่ผู้ปกครองปล่อยให้เด็ก ๆ ได้เล่นด้วยกันบ่อย ๆ

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้แก่เด็ก
วิธีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้แก่เด็กชาวเลด้านภาษา ด้านการฟังและการพูด ผู้ปกครองชาวเลสอนให้เด็กพูดภาษาอุรักลาโว้ย โดยจะใช้ภาษาอุรักลาโว้ยสนทนาพูดคุยกับเด็กในชีวิตประจำวัน ส่วนภาษาถิ่นไทยใต้ ผู้ปกครองชาวเลมีส่วนสนับสนุนให้เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่นไทยใต้และภาษาไทยกลาง โดยการพาเด็กไปนอกชุมชน เช่น ตลาด ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาล ด้านอ่านและการเขียน เมื่อเด็กอายุ 5 - 6 ปี ผู้ปกครองชาวเลจะจัดหาหนังสือหัดอ่าน ก.ไก่ แบบฝึกคัดลายมือ ก - ฮ และอุปกรณ์ในการเขียนให้เด็กหัดอ่าน หัดเขียน และผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ด้านการอ่านและการเขียนให้แก่เด็กคือ พี่ ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน

วิธีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้แก่เด็กด้านวัฒนธรรมประเพณี ผู้ปกครองจะพาเด็กไปร่วมงานหรือมีส่วนร่วมในพิธีกรรมต่างๆของหมู่บ้านอยู่เสมอ เล่าเรื่องราวต่างๆให้เด็กฟัง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในด้านการแต่งกาย การใช้ภาษาอุรักลาโว้ย การยึดมั่นในความเชื่อต่างๆ การเคารพและนับถือโต๊ะหมอ

วิธีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้แก่เด็กด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองชาวเลสอนให้เด็กสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยเฉพาะสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ สอนให้เด็กรู้จักสัตว์ทะเลชนิดต่างๆทั้งที่กินได้และกินไม่ได้

สัตว์มีพิษและวิธีการป้องกันอันตรายจากสัตว์ที่มีพิษ สอนให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับพืชและต้นไม้ที่มีในชุมชน ให้เด็กมีโอกาสได้สัมผัสและใกล้ชิดกับธรรมชาติได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติด้วยตนเอง

วิธีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้แก่เด็กด้านทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพของผู้ปกครอง ชาวเลสอนให้เด็กผู้ชายรู้จักการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ มากกว่าเด็กผู้หญิง สอนให้มีความรู้ด้านการใช้ชีวิตในทะเล เช่น การว่ายน้ำ การดำน้ำ การตกเบ็ด การวางอวน และให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกทะเลกับพ่อ

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

วิธีการที่ผู้ปกครองชาวเลใช้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก คือ การจัดดินสอ ดินสอสี กระดาษ สมุดวาดภาพ ให้เด็กขีดเขียน วาดรูป ระบายสีตามใจชอบ และการที่ให้พี่พาน้องไปเล่น หาดเศษวัสดุสิ่งของต่างๆ ให้เด็กเล่นกัน

การจัดการของเล่นและการใช้สื่อต่างๆที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

ของเล่นที่ผู้ปกครองจัดทำให้เด็กได้แก่ ของเล่นที่ดัดแปลงมาจากวัสดุธรรมชาติ ของเล่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ของเล่นสำเร็จรูปที่ซื้อจากตลาด ของเล่นที่เป็นสิ่งของที่ลอยมากับน้ำทะเล สื่อต่างๆที่ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็ก คือ วิทยุ โทรทัศน์ แต่ไม่ได้ใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของเด็กเท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่จะเปิดดูรายการเพลง ละคร หรือ กีฬา ซึ่งเป็นรายการที่ผู้ใหญ่ชอบมากกว่า

การศึกษาด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

การศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ผู้วิจัยนำ ทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม (Cultural Ecology theory) มาอธิบายถึงพฤติกรรมกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่า เป็นพฤติกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและทางกายภาพ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของชุมชนนั้นๆ จากการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมหรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลเป็นผลมาจากการปรับตัว การแก้ปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ การได้รับการถ่ายทอดโดยวิธีการต่างๆ ทั้งนี้เพื่อการมีชีวิตรอดอยู่ได้ ซึ่งปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลเหล่านั้น ได้แก่ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ปัจจัยทางระบบครอบครัวและเครือญาติ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางความเชื่อ ปัจจัยทางวัฒนธรรมประเพณี และปัจจัยทางการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ชาวเลในหมู่บ้านสังกาอู จังหวัดกระบี่เป็นกลุ่มชนที่มีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงรอบๆ ตัวเป็นอย่างมาก ครอบครัว เป็นหน่วยของสังคมที่มีความหมายต่อชาวเล เพราะหมายถึง การเริ่มต้นของชีวิต แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล เป็นกระบวนการที่เสริมสร้างให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตและอยู่รอดได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เผชิญอยู่ โดยที่มีแม่เป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญ การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองชาวเลจะปรากฏมากที่สุด ในลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง หรือการเป็นบุคลิกภาพตัวอย่าง และพฤติกรรมการพูดสั่งสอนเป็นลักษณะที่พบร่องลงมา อย่างไรก็ตามผู้ปกครองชาวเลมักใช้เหตุผล และการอธิบายเพื่อให้เด็กเข้าใจน้อย ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย โดยทั่วไปไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ความแตกต่างที่พบเด่นชัดได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ที่มีการถ่ายทอดให้เด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิง ซึ่งเป็นการอบรมที่มีความสอดคล้องกับลักษณะการแสดงบทบาท และหน้าที่ของชาวเล

ผู้ปกครองชาวเลจะเน้นหรือให้ความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กในด้านที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายมากกว่าพัฒนาการด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการบริโภคอาหาร ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การให้เด็กและสมาชิกในครอบครัวได้รับประทานอาหารในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกายทุก ๆ วัน เป็นภารกิจประจำวันที่สำคัญของผู้หญิงชาวเลผู้เป็นแม่ นอกเหนือจากการบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักแล้ว ในส่วนของอาหารเสริมหรือขนมต่างๆ พบว่า ผู้ปกครองชาวเลไม่คำนึงถึงคุณค่าของสารอาหารและประโยชน์ที่พึงได้รับเท่าใดนัก การที่ผู้ปกครองชาวเลปล่อยให้เด็กเลือกซื้อขนมต่างๆ ตามใจชอบนั้น ทั้งนี้เนื่องจากชาวเลมีความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่า ตนเองเป็นผู้ด้อยโอกาส ห่างไกลจากความเจริญ สิ่งใดที่แปลกใหม่ที่มีในเมือง ชาวเลจะยอมรับได้ง่ายโดยไม่คิดไตร่ตรองใดๆ

การอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลด้านการพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ ถึงแม้ผู้ปกครองชาวเลจะสอนให้เด็กแสดงออกตามความต้องการของตน แต่ก็ควบคุมให้เด็กมีลักษณะการแสดงออกที่พึงปรารถนาและเหมาะสม ผู้ปกครองชาวเลมีการปฏิบัติตนต่อเด็กที่ไม่สม่ำเสมอ และความเชื่อของผู้ปกครองชาวเลมีผลอย่างมาก ต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้านจิตใจและอารมณ์ และถึงแม้ว่าชาวเลจะมีวัฒนธรรม ตำนานความเป็นมา ศิลปะการบันเทิงที่มีคุณค่าและนำภาคภูมิใจอย่างมากก็ตาม ผู้ปกครองชาวเลก็ไม่ได้นำสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านั้นมาใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความมีสุนทรียภาพในจิตใจและอารมณ์ของเด็กชาวเลเลย หากได้มีการชี้แนะและชี้แนะให้ชาวเลมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของ “ของดี” ที่มีอยู่เหล่านั้น เชื่อว่านอกจากจะเป็นการ

พัฒนาจิตใจและอารมณ์ของเด็กแล้ว ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมและสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาวเลให้เกิดขึ้นในจิตใจของเด็ก ๆ ชาวเลต่อไปด้วย

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูเด็กชาวเลในการพัฒนาด้านสังคม เนื่องจากหมู่บ้านสังกาอู่ เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก ผู้คนส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องกัน เป็นสังคมที่ให้ความเคารพนับถือต่อผู้อาวุโส และมีการพบปะพูดคุยกันเสมอทุกวัน ลักษณะเช่นนี้ทำให้เด็กรู้จักและคุ้นเคยกับคนในหมู่บ้าน การอบรมสั่งสอนด้านกริยามารยาทต่างๆ พบว่า ผู้ปกครองชาวเลจะสอนเด็กด้านการมีกริยามารยาทที่ดีต่อบุคคลอื่นที่อาวุโสมากกว่าด้านอื่น ๆ และด้วยเหตุที่ระบบสังคมของชาวเลเป็นระบบสังคมเครือญาติ ลักษณะการอบรมเด็กให้เป็นคนที่มีความสนใจใฝ่รู้เพื่อแผ่ต่อผู้อื่น และมีความสามัคคีจึงปรากฏชัดมาก ส่วนในด้านสร้างควมมีระเบียบวินัย ซึ่งปรากฏค่อนข้างน้อยนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากลักษณะการดำเนินชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอๆ ตามการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถกำหนดเวลาในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ภายในครอบครัวได้ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบ้านก็มีน้อย ในด้านความคาดหวังของผู้ปกครองชาวเลที่มีต่อเด็ก ๆ นั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองชาวเลไม่ค่อยมีความคาดหวังใด ๆ ต่อเด็ก จะคิดว่าเด็กยังเป็นเด็กหรือยังเล็กอยู่ไม่สามารถทำอะไรต่าง ๆ ได้เหมือนผู้ใหญ่ จึงพบว่าผู้ปกครองชาวเลไม่มีใครสอนหรือฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ หรือมอบหมายให้เด็กช่วยเหลืองานบ้านหรือรับผิดชอบงานใด ๆ

ในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสติปัญญา การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ของผู้ปกครองชาวเลนั้น เป็นความรู้ที่เด็กมีโอกาสได้พบในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ และเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต เป็นการเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะใช้ชีวิตตามแบบอย่างที่ได้เคยได้รับการอบรมสั่งสอนมา ไม่ได้เป็นการเตรียมเด็กให้สามารถใช้ชีวิตในรูปแบบอื่น ๆ ภายนอกสังคมของชาวเล หรือภายในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิม นอกจากนี้การที่ชาวเลในหมู่บ้านนิยมแต่งงานกับชาวเลด้วยกันมากกว่าที่จะแต่งงานกับคนภายนอกหมู่บ้าน ทำให้ชาวเลรุ่นต่อ ๆ มามีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำ เนื่องจากหากศึกษาถึงโครงสร้างบางประการแล้วจะพบว่าชาวเลในหมู่บ้านล้วนเป็นเครือญาติกัน การแต่งงานภายในสายพันธุ์เดียวกัน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงย่อมทำให้ระดับสติปัญญาของคนในรุ่นต่อ ๆ มาต่ำลงเรื่อย ๆ ประกอบกับการที่ผู้ปกครองชาวเลส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) หรือบางคนไม่ได้เรียนหนังสือเลย และใช้ชีวิตอยู่ในหมู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ โอกาสที่จะได้รับข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กมีน้อย ขาดการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน ลักษณะหรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลเป็นการปฏิบัติตามประสบการณ์ที่ตนได้รับมาจากการเลี้ยงดูหรือการบอกเล่าถ่ายทอดจากแม่ ญาติพี่น้อง ซึ่งไม่สามารถพัฒนาเด็กให้มีความสมบูรณ์พร้อมเท่าที่ควร

การศึกษาพฤติกรรมของคนในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง จะพบว่า รูปแบบพฤติกรรมของคนในชุมชนย่อมเป็นผลสะท้อนที่แสดงถึงความคิด ค่านิยม ทัศนคติ และความเชื่อของคนใน

ชุมชนซึ่งเป็นที่ยอมรับของชุมชนนั้น สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นผลมาจากการที่คนในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และเกิดการปรับตัว การแก้ปัญหาตามความต้องการพื้นฐานของตน เมื่อศึกษาถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลแล้ว หากได้ทำการวิเคราะห์ถึงเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล โดยอาศัยทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม (Cultural Ecology theory) พบว่า รูปแบบพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลเป็นผลมาจากการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชาวเลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและทางกายภาพของชุมชน ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ปัจจัยทางระบบครอบครัวและเครือญาติ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางการศึกษา ปัจจัยทางความเชื่อ และปัจจัยทางวัฒนธรรมประเพณี

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลในด้านการพัฒนาตัวร่างกายเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านอาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก ด้านสุขภาพอนามัยในส่วนของ การดูแลและรักษาความสะอาดร่างกาย ด้านอุบัติเหตุและการป้องกัน

ปัจจัยทางระบบครอบครัวและเครือญาติ มีผลต่อการกำหนดหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งคือ แม่ ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูด้านการพัฒนาทางสังคมของเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การอบรมสั่งสอนด้านกริยามารยาทและการให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการดำรงชีพ การถ่ายทอดความรู้ในการประกอบอาชีพ

ปัจจัยทางสังคม มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมให้เด็กมีความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น

ปัจจัยทางความเชื่อ มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูในด้านการรักษาพยาบาล เมื่อเด็กเจ็บป่วยมากที่สุด รวมทั้งการถ่ายทอดความเชื่อต่างๆให้แก่เด็ก และการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยทางวัฒนธรรมประเพณี มีผลต่อการถ่ายทอดความรู้ด้านภาษาอุรัก-ลาไวย์ การถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี

ปัจจัยทางการศึกษา มีผลอย่างมากต่อวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล การที่ผู้ปกครองชาวเลมีระดับการศึกษาต่ำ มีผลต่อโอกาสที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร และขาดการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กอย่างถูกวิธี

การอบรมเลี้ยงดูเด็กของกลุ่มชนใดก็ตาม ย่อมมีลักษณะหรือวิธีการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิต ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชนนั้น ทำให้กลุ่มชนนั้น ๆ สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ดังนั้น จึงไม่สามารถระบุได้ว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มชนใดเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง การที่ชาวเลในหมู่บ้านสังกาอู่ยังคงสามารถดำรงอยู่และรักษาความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของตนอยู่ได้จนถึงปัจจุบันนี้ เป็นผลมาจากการถ่ายทอดโดยผ่านกระบวนการอบรมเลี้ยงดูนั่นเอง แต่

อย่างไรก็ตาม ชาวเลก็สามารถที่จะปรับปรุงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของตนให้ดีขึ้น และสามารถพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างมีคุณภาพมากขึ้นได้ โดยที่ขณะเดียวกันก็ยังคงรักษาความเป็น “ชาวเล” เอาไว้ได้

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล และปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของกลุ่มชนใดก็ตาม ย่อมมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนบริบทที่แวดล้อมกลุ่มชนนั้นๆ และส่งผลให้กลุ่มชนนั้นสามารถอยู่รอดและดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไปได้ อย่างไรก็ตามกลุ่มชนเหล่านั้นก็สามารถปรับปรุงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กของตนให้ดีขึ้นได้ ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองชาวเลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและผู้ปกครองชาวเลต่อไปได้ ซึ่งข้อค้นพบมีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้ปกครองชาวเลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอายุ 3-6 ปี ในด้านที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของชาวเล
2. เพื่อให้ผู้ปกครองชาวเลนำความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอายุ 3-6 ปี ไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

อาหารและโภชนาการ

1. อาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่และสด หาได้ง่ายในท้องถิ่น
2. การสร้างสุขนิสัยที่ดีในการบริโภคให้แก่เด็ก

สุขภาพอนามัย

3. การดูแลและรักษาความสะอาดของพื้น ฟู และเล็บ

4. การดูแลและรักษาความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้สำหรับเด็ก เช่น เครื่องนอน ขวดนม
5. โรคเด็กและวิธีป้องกันรักษา
6. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคสำหรับเด็ก
7. การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก เช่น สบู่ ยาสีฟัน

สุขนิสัย

8. การสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาดร่างกายและการขับถ่าย
9. การฝึกหัดให้เด็กช่วยเหลือตนเองในการรับประทานอาหาร การขับถ่าย และการรักษาความสะอาดร่างกาย

การออกกำลังกาย

10. การส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกาย เช่น ว่ายน้ำ การเล่นลูกบอล

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์

การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก

1. การส่งเสริมให้พ่อแม่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

การปฏิบัติเมื่อเด็กทำความดีหรือทำความผิด

2. การปฏิบัติเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม

การฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์

3. การเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการแสดงออกทางอารมณ์ของพ่อแม่

การใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์

4. การใช้สื่อพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์ของเด็ก
5. การส่งเสริมให้เด็กรักและภาคภูมิใจในชุมชนและวัฒนธรรมประเพณีของตน

หมายเหตุ ผู้ปกครองชาวเลเองก็ยังจำเป็นต้องได้รับการชี้แนะให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรมของตน ตลอดจนเห็นคุณค่าและบทบาทของวัฒนธรรมของชุมชนที่มีต่อความมั่นคงและความอยู่รอดของชาวเลในอดีตและปัจจุบัน

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม

การฝึกหัดกิจกรรมมารยาท

1. การฝึกหัดกิจกรรมมารยาทที่เหมาะสมแก่เด็ก

การให้เด็กมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว

2. การส่งเสริมให้เด็กรักษาวินัยธรรมการพึ่งพาแบบชาวเลไว้ได้โดยให้เด็กร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบ้านและชุมชน

การสร้างระเบียบวินัยและการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของบ้านและชุมชน

3. การฝึกความรับผิดชอบและการมีระเบียบวินัย

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก : การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ด้านภาษา

1. การพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาอูรักลาโว้ย ภาษาถิ่นไทยใต้ และภาษาไทยกลางตามโอกาสที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าและเรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

3. การใช้ประสบการณ์ในชีวิตจริงและสื่อพื้นบ้าน หรือสิ่งที่หาง่ายในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ตลอดจนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็ก

การจัดหาของเล่นและการใช้สื่อต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

4. การเลือกของเล่นที่เหมาะสมกับวัยและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
5. รายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์และเหมาะสมกับเด็ก

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเล ในหมู่บ้านสังกาอู่ จังหวัดกระบี่ : การศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ จะทำการวิจัยต่อไปหลายประการ คือ

1. ควรมีการพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองชาวเลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ไปสู่การปฏิบัติจริงโดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐาน
2. ควรทำการศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กหรือประเด็นที่น่าสนใจอื่น ๆ ของชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาวิจัยมาก่อน ทั้งนี้เนื่องจากชนกลุ่มน้อยเหล่านั้นถือว่าเป็นประชาชนชาวไทย อาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินไทย ควรที่จะได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทัดเทียมกับคนอื่น ๆ การศึกษาวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและข้อเท็จจริงที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ในการกำหนดมาตรการหรือการดำเนินงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชนกลุ่มน้อยเหล่านั้นต่อไปในอนาคต

ข้อสังเกตที่พบจากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตบางประการที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ จะทำการวิจัยทางมานุษยวิทยา ข้อสังเกตเหล่านี้จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถปฏิบัติงานภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ข้อสังเกตที่พบได้แก่

1. การเรียนรู้ภาษาถิ่น ในกรณีที่ชุมชนที่ต้องการศึกษาเป็นชุมชนที่มีภาษาถิ่นใช้กันเฉพาะภายในชุมชน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยควรเรียนรู้ภาษาของชุมชนนั้น ๆ ตั้งแต่ก่อนเข้าไปปฏิบัติงานภาคสนาม เพื่อเตรียมตัวและทำความเข้าใจกับลักษณะของภาษาถิ่นนั้นก่อนที่จะได้เรียนรู้การพูดภาษานั้นจากสนามจริงรวมทั้งฝึกพูดประโยคง่าย ๆ เช่น สวัสดี ไปไหนมา การที่ผู้วิจัยสามารถพูดและฟังภาษาถิ่นที่ใช้ในชุมชนได้เข้าใจ นอกจากจะช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง โดยไม่ต้องผ่านผู้แปล ซึ่งบางครั้งอาจเกิดความผิดพลาดหรือการบิดเบือนข้อมูลไปจากข้อเท็จจริงได้ ผู้วิจัยยังจะได้รับการยอมรับจากชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจากชุมชนที่มีลักษณะเป็นชนกลุ่มน้อย ชาวบ้านในชุมชนจะเกิดความรู้สึกที่ดี และมีความประทับใจในตัวผู้วิจัย เนื่องจากเขาเกิดความรู้สึกว่ายังมีคนที่สนใจพวกเขาอยู่ และจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
2. การเข้าสนามครั้งแรก ในการเข้าสนามวิจัยครั้งแรก ผู้วิจัยควรแนะนำตัวต่อบุคคลที่มีความคุ้นเคยกับคนแปลกหน้า และมองหาบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลบางประการที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาสถานที่อยู่อาศัยเมื่อเข้ามาอยู่ในชุมชนได้ กรณีที่ผู้วิจัยเป็นผู้หญิง การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเด็กวัยรุ่นผู้หญิงจะสร้างความสัมพันธ์ได้เร็ว เนื่องจากเด็กวัยรุ่นจะ

สนใจสิ่งแปลกใหม่ สนใจคนแปลกหน้า และมีความกล้าที่จะพูดคุยกับคนแปลกหน้ามากกว่าผู้ใหญ่ และผู้วิจัยก็ถือเป็นบุคคลที่น่าสนใจสำหรับพวกเขาเช่นกัน การเริ่มต้นสนทนาด้วยเรื่องที่น่าสนใจ ในด้านบันเทิง เช่น ดารา นักร้อง ช่วยให้เขายอมรับผู้วิจัยได้ง่าย อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงวัยของผู้วิจัยด้วย ถ้าผู้วิจัยมีอายุ 30 ปี ขึ้นไป การเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มแม่บ้านอาจจะดีกว่ากลุ่มวัยรุ่น จึงพอจะประมวลได้ว่า การเข้าสนามครั้งแรกควรเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีลักษณะร่วมบางประการกับผู้วิจัย

3. การออกจากสนามชั่วคราว ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยควรออกจากสนามบ้างเป็นการชั่วคราว เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ใช้เวลานั้นปรับความคิด ทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบความคิด แนวคำถาม และตรวจสอบข้อมูลหรือชำระข้อมูลที่ยังไม่เรียบร้อยก่อนที่จะเข้าไปในสนามใหม่

4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการเก็บข้อมูลหากมีโอกาสผู้วิจัยควรหาโอกาสสนทนาพูดคุยกับบุคคลที่มีความคุ้นเคยกับสนามวิจัย หรือเคยทำงานในพื้นที่นั้นมาก่อน เช่น เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ครู บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่และคุ้นเคยกับชาวบ้านเห็นพฤติกรรมของชาวบ้านเป็นระยะเวลาที่ติดต่อกันนานกว่าผู้วิจัย ผู้วิจัยจะได้แนวคิดและมุมมองที่แปลกใหม่หลาย ๆแง่มุม ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยได้ความคิดที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นอย่างดี เป็นการสะท้อนความคิดจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในพื้นที่ที่เป็นสนามวิจัย